

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЗАХІДНОУКРАЇНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
СОЦІАЛЬНО-ГУМАНІТАРНИЙ ФАКУЛЬТЕТ

ЗАТВЕРДЖУЮ
Декан соціально-гуманітарного
факультету
_____ Оксана ГОМОТЮК
«31» серпня 2023 р.

ЗАТВЕРДЖУЮ
В. о. проректора з науково-
педагогічної роботи
_____ Віктор ОСТРОВЕРХОВ
«31» серпня 2023 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА
з дисципліни «ЖИВОПИС»

ступінь вищої освіти – перший (бакалаврський)
галузі знань – 02 «Культура і мистецтво»
спеціальність – 022 «Дизайн»
освітньо-професійна програма – «Графічний дизайн»

Кафедра інформаційної та соціокультурної діяльності

Форма навчання	Курс	Семестр	Лекції (год.)	Практ. заняття (год.)	ІРС	Тренінг КПЗ	Самост. робота (год.)	Разом	Залік / Іспит (сем.)
денна	2	3	56	56	5	12	141	270	Іспит 3

Тернопіль – ЗУНУ
2023

Робоча програма складена на основі освітньо-професійної програми підготовки бакалавра галузі знань 02 «Культура і мистецтво» спеціальності 022 «Дизайн», затвердженої Вченою радою ЗУНУ (протокол № 10 від 23.06.2023 р.).

Робочу програму розробив викладач кафедри інформаційної та соціокультурної діяльності Цуп Андрій Володимирович.

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри інформаційної та соціокультурної діяльності (протокол № 1 від 28 серпня 2023 р.)

Зав. кафедри, канд. іст. наук, доцент _____ Ірина НЕДОШИТКО

Розглянуто та схвалено групою забезпечення спеціальності «Дизайн», протокол № 1 від 30 серпня 2023 р.

Керівник ГЗС _____ Роман П'єх

Гарант ОПП _____ Роман П'єх

СТРУКТУРА РОБОЧОЇ ПРОГРАМИ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «Живопис»

1. Опис дисципліни «Живопис»

Дисципліна «Живопис»	Галузь знань, напрям підготовки, спеціальність, ступінь вищої освіти	Характеристика навчальної дисципліни
Кількість кредитів ECTS – 9	Галузь знань: 02 «Культура і мистецтво»	Статус дисципліни <i>обов'язкова</i> Мова навчання <i>українська</i>
Кількість залікових модулів – 4	Спеціальність: 022 «Дизайн»	Рік підготовки: <i>Денна – 2</i> <i>Заочна – 2</i> Семестр: <i>Денна – 1</i> <i>Заочна – 1,</i>
Кількість змістових модулів – 3	Освітньо-професійна програма «Графічний дизайн»	Лекції: <i>Денна – 56 год.</i> <i>Заочна – 0 год.</i> Практичні заняття: <i>Денна – 56 год.</i> <i>Заочна – 0 год.</i>
Загальна кількість годин – 270	Ступінь вищої освіти – бакалавр	Самостійна робота: <i>Денна – 141 год.</i> Тренінг, КПЗ: <i>Денна – 12 год.</i> Індивідуальна робота: <i>Денна – 5 год.</i>
Тижневих годин – 19 з них аудиторних – 8		Вид підсумкового контролю – екзамен

2. Мета та завдання навчальної дисципліни «Живопис»

2.1. Мета вивчення дисципліни «Живопис»

Метою викладання навчальної дисципліни «Живопис» є професійна підготовка фахівця з високим рівнем графічної майстерності на основі поступового засвоєння ними теоретичних основ образотворчої грамоти, формування умінь та навичок реалістичного зображення, розвиток зорової пам'яті та уяви, що сприяє активному процесу естетичного сприймання навколишнього світу та відтворення у процесі самостійного рішення завдань художньої діяльності.

2.2. Завдання вивчення дисципліни:

- навчити здобувачів логічно осмислювати побачене, вміти визначити засоби вираження художнього значення природи, цілісно сприймати зображуваний об'єкт, вміти грамотно компоувати зображення у форматі, передавати вірний характер пропорційних співвідношень природи та конструктивну побудову форми, передавати об'єм предметів та характер освітлення;
- застосовувати знання з перспективи для відтворення просторовості зображення;
- використовувати знання з пластичної анатомії для грамотного зображення фігури людини;
- виробити навички роботи з різноманітними графічними матеріалами;
- ознайомити здобувачів з різноманітними принципами стилізації, формалізації та інтерпретації натурального зображення задля більшої виразності твору, загальною теорією композиції, що застосовується при зображенні різноманітних предметів і предметно-просторових ситуацій;
- навчити здобувачів методично правильно застосовувати виконувати поставлені перед ними завдання розкрити сучасні підходи до художнього узагальнення предметних форм.

2.3. Найменування та опис компетентностей, формування котрих забезпечує вивчення дисципліни:

Здатність здійснювати композиційну побудову об'єктів дизайну.

Здатність застосовувати у проектно-художній діяльності спеціальні техніки та технології роботи у відповідних матеріалах (за спеціалізаціями).

Здатність зображувати об'єкти навколишнього середовища і постаті людини засобами пластичної анатомії, спеціального рисунка та живопису (за спеціалізаціями).

2.4. Передумови для вивчення дисципліни:

Курс «Живопис» тісно пов'язаний із такими дисциплінами: «Рисунок», «Історія мистецтва», «Пластична анатомія».

2.5. Результати навчання:

Застосовувати набуті знання і розуміння предметної області та сфери професійної діяльності у практичних ситуаціях.

Аналізувати, стилізувати, інтерпретувати та трансформувати об'єкти для розроблення художньо-проектних вирішень.

Відображати морфологічні, стильові та кольоро-фактурні властивості об'єктів дизайну.

3. Зміст дисципліни «Живопис»

Змістовий модуль I. Аналіз зв'язків внутрішньої кісткової конструкції та зовнішніх форм обличчя. Закономірності розподілу світла і тіні, тону, кольору, тональних співвідношень у живописі.

Тема 1. Живописне зображення черепа з ракурсів. Короткочасні акварельні етюди. Конструктивні та антропологічні особливості черепа. Пропорційні співвідношення.

Тема 2. Об'ємно-просторове живописне зображення черепа на тлі кольорової драперії. Закономірності розподілу світла і тіні, тону, кольору і тональних відношень.

Тема 3. Етюди гіпсової голови. Короткочасні акварельні етюди. Пропорційні співвідношення. Аналіз зв'язків внутрішньої кісткової конструкції та зовнішніх форм обличчя.

Тема 4. Об'ємно-просторове живописне зображення гіпсової голови на тлі кольорової драперії. Закономірності розподілу світла і тіні, тону, кольору і тональних відношень.

Змістовий модуль II. Тематичний портрет. Аналіз зв'язків внутрішньої кісткової конструкції та зовнішніх форм обличчя. Закономірності розподілу світла і тіні, тону і тональних відношень.

Тема 5. Короткотривалі етюди з натури (портрети друзів). Чоловічий портрет, жіночий портрет. Пропорційні співвідношення. Аналіз зв'язків внутрішньої кісткової конструкції та зовнішніх форм обличчя.

Тема 6. Автопортрет. Живописний тематичний портрет. Моделювання деталей голови при передачі індивідуальних властивостей.

Тема 7. Об'ємно-просторове живописне зображення голови людини. Тематичний портрет. Закономірності розподілу світла і тіні, тону і тональних співвідношень.

Змістовий модуль III. Фігура людини. Закономірності розподілу світла і тіні, тону і тональних співвідношень.

Тема 8. Виконання акварельних живописних етюдів фігури людини. Статика. Динаміка. Контрапост. Тематичний живопис. Відтворення пропорційних співвідношень, анатомічних особливостей, об'єму, повітряної перспективи, простору.

Тема 9. Об'ємно-просторове живописне зображення фігури людини. Тематичний живопис. Закономірності розподілу світла і тіні, тону і тональних відношень.

4. Структура залікового кредиту з дисципліни «Живопис»

І семестр

Тема	Кількість годин					
	Лекції	Практ. заняття	Сам. робота	Інд. робота	Тренінг, КПЗ	Контрольні заходи
<i>Змістовий модуль I. Аналіз зв'язків внутрішньої кісткової конструкції та зовнішніх форм обличчя. Закономірності розподілу світла і тіні, тону, кольору, тональних співвідношень у живописі.</i>						
Тема 1.	6	6	14			Поточне опитування
Тема 2.	6	6	14	2		Поточне опитування
Тема 3.	6	6	14		4	Поточне опитування
Тема 4.	6	6	14			Модульна контрольна робота
<i>Змістовий модуль II. Тематичний портрет. Аналіз зв'язків внутрішньої кісткової конструкції та зовнішніх форм обличчя. Закономірності розподілу світла і тіні, тону і тональних відношень.</i>						
Тема 5.	6	6	14	3		Поточне опитування
Тема 6.	6	6	14		4	Поточне опитування
Тема 7.	6	6	14			Модульна контрольна робота
<i>Змістовий модуль III. Фігура людини. Закономірності розподілу світла і тіні, тону і тональних співвідношень.</i>						
Тема 8.	6	6	14	2	4	Поточне опитування
Тема 9.	7	7	29			Модульна контрольна робота
Всього:	56	56	141	5	12	

5. Тематика практичних занять

Змістовий модуль I. Аналіз зв'язків внутрішньої кісткової конструкції та зовнішніх форм обличчя. Закономірності розподілу світла і тіні, тону, кольору, тональних співвідношень у живописі.

Практичне заняття № 1

Тема 1. Живописне зображення черепа з ракурсів. Короткочасні акварельні етюди. Конструктивні та антропологічні особливості черепа. Пропорційні співвідношення.

Мета: передати такі властивості постановки, як пропорції, форму, тональну відмінність, загальний пластичний характер постановки. Ознайомити здобувачів із особливостями та властивостями стилізованої та абстрактної композиції. Композиційне розміщення зображення всієї групи та окремих предметів на площині аркуша.

Практичне завдання: визначення загального тону; передача великих тонових відносин, пропорційних натурі. Моделювання об'ємної форми предметів, виявлення градацій світлотіні і їх тональна проробка з урахуванням повітряної перспективи. Конструктивні та антропологічні особливості черепа. Пропорційні співвідношення.

Послідовність виконання завдання:

1. Композиційне розміщення зображення всієї групи та окремих предметів на площині аркуша;
2. Лінійно-конструктивне вирішення форми з урахуванням їх пропорцій, руху і просторового розташування;
3. Визначення загального тону; передача загальних великих тонових відносин, пропорційних натурі;
4. Моделювання об'ємної форми предметів, виявлення градацій світлотіні і їх тональна проробка з урахуванням повітряної перспективи;
5. Узагальнюючий етап роботи; виявлення головного і другорядного в тональній гармонії роботи; підпорядкування всіх частин зображення цілому.

Практичне заняття № 2

Тема 2. Об'ємно-просторове живописне зображення черепа на тлі кольорової драперії. Закономірності розподілу світла і тіні, тону, кольору і тональних відношень.

Мета: передати такі властивості постановки, як пропорції, форму, тональну відмінність, загальний пластичний характер постановки. Ознайомити здобувачів із особливостями та властивостями стилізованої та абстрактної композиції. Композиційне розміщення зображення всієї групи та окремих предметів на площині аркуша.

Практичне завдання: визначення загального тону; передача великих тонових відносин, пропорційних натурі. Моделювання об'ємної форми предметів, виявлення градацій світлотіні і їх тональна проробка з урахуванням повітряної перспективи. Конструктивні та антропологічні особливості черепа. Пропорційні співвідношення.

Послідовність виконання завдання:

1. Композиційне розміщення зображення всієї групи та окремих предметів на площині аркуша;
2. Лінійно-конструктивне вирішення форми з урахуванням їх пропорцій, руху і просторового розташування;
3. Визначення загального тону; передача загальних великих тонових відносин, пропорційних натурі;
4. Моделювання об'ємної форми предметів, виявлення градацій світлотіні і їх тональна проробка з урахуванням повітряної перспективи;
5. Узагальнюючий етап роботи; виявлення головного і другорядного в тональній гармонії роботи; підпорядкування всіх частин зображення цілому.

Практичне заняття № 3

Тема 3. Етюди гіпсової голови. Короточасні акварельні етюди. Пропорційні співвідношення. Аналіз зв'язків внутрішньої кісткової конструкції та зовнішніх форм обличчя.

Мета: передати такі властивості постановки, як пропорції, форму, тональну відмінність, загальний пластичний характер постановки. Ознайомити здобувачів із особливостями та властивостями стилізованої та абстрактної композиції. Композиційне розміщення зображення всієї групи та окремих предметів на площині аркуша.

Практичне завдання: визначення загального тону; передача великих тонових відносин, пропорційних натурі. Моделювання об'ємної форми предметів, виявлення градацій світлотіні і їх тональна проробка з урахуванням повітряної перспективи. Конструктивні та антропологічні особливості черепа. Пропорційні співвідношення.

Послідовність виконання завдання:

1. Композиційне розміщення зображення всієї групи та окремих предметів на площині аркуша;
2. Лінійно-конструктивне вирішення форми з урахуванням їх пропорцій, руху і просторового розташування;
3. Визначення загального тону; передача загальних великих тонових відносин, пропорційних натурі;
4. Моделювання об'ємної форми предметів, виявлення градацій світлотіні і їх тональна проробка з урахуванням повітряної перспективи;
5. Узагальнюючий етап роботи; виявлення головного і другорядного в тональній гармонії роботи; підпорядкування всіх частин зображення цілому.

Практичне заняття № 4

Тема 4. Об'ємно-просторове живописне зображення гіпсової голови на тлі кольорової драперії. Закономірності розподілу світла і тіні, тону, кольору і тональних відношень.

Мета: передати такі властивості постановки, як пропорції, форму, тональну відмінність, загальний пластичний характер постановки. Ознайомити здобувачів із особливостями та властивостями стилізованої та абстрактної композиції.

Композиційне розміщення зображення всієї групи та окремих предметів на площині аркуша.

Практичне завдання: визначення загального тону; передача великих тонових відносин, пропорційних натурі. Моделювання об'ємної форми предметів, виявлення градацій світлотіні і їх тональна проробка з урахуванням повітряної перспективи. Конструктивні та антропологічні особливості черепа. Пропорційні співвідношення.

Послідовність виконання завдання:

1. Композиційне розміщення зображення всієї групи та окремих предметів на площині аркуша;
2. Лінійно-конструктивне вирішення форми з урахуванням їх пропорцій, руху і просторового розташування;
3. Визначення загального тону; передача загальних великих тонових відносин, пропорційних натурі;
4. Моделювання об'ємної форми предметів, виявлення градацій світлотіні і їх тональна проробка з урахуванням повітряної перспективи;
5. Узагальнюючий етап роботи; виявлення головного і другорядного в тональній гармонії роботи; підпорядкування всіх частин зображення цілому.

Змістовий модуль II. Тематичний портрет. Аналіз зв'язків внутрішньої кісткової конструкції та зовнішніх форм обличчя. Закономірності розподілу світла і тіні, тону і тональних відношень.

Практичне заняття № 5

Тема 5. Короткотривалі етюди з натури (портрети друзів). Чоловічий портрет, жіночий портрет. Пропорційні співвідношення. Аналіз зв'язків внутрішньої кісткової конструкції та зовнішніх форм обличчя.

Мета: передати такі властивості постановки, як пропорції, форму, тональну відмінність, загальний пластичний характер постановки. Ознайомити здобувачів із особливостями та властивостями стилізованої та абстрактної композиції. Композиційне розміщення зображення всієї групи та окремих предметів на площині аркуша.

Практичне завдання: визначення загального тону; передача великих тонових відносин, пропорційних натурі. Моделювання об'ємної форми предметів, виявлення градацій світлотіні і їх тональна проробка з урахуванням повітряної перспективи. Конструктивні та антропологічні особливості черепа. Пропорційні співвідношення.

Послідовність виконання завдання:

1. Композиційне розміщення зображення всієї групи та окремих предметів на площині аркуша;
2. Лінійно-конструктивне вирішення форми з урахуванням їх пропорцій, руху і просторового розташування;
3. Визначення загального тону; передача загальних великих тонових відносин, пропорційних натурі;

4. Моделювання об'ємної форми предметів, виявлення градацій світлотіні і їх тональна проробка з урахуванням повітряної перспективи;

5. Узагальнюючий етап роботи; виявлення головного і другорядного в тональній гармонії роботи; підпорядкування всіх частин зображення цілому.

Практичне заняття № 6

Тема 6. Автопортрет. Живописний тематичний портрет. Моделювання деталей голови при передачі індивідуальних властивостей.

Мета: передати такі властивості постановки, як пропорції, форму, тональну відмінність, загальний пластичний характер постановки. Ознайомити здобувачів із особливостями та властивостями стилізованої та абстрактної композиції. Композиційне розміщення зображення всієї групи та окремих предметів на площині аркуша.

Практичне завдання: визначення загального тону; передача великих тонових відносин, пропорційних натурі. Моделювання об'ємної форми предметів, виявлення градацій світлотіні і їх тональна проробка з урахуванням повітряної перспективи. Конструктивні та антропологічні особливості черепа. Пропорційні співвідношення.

Послідовність виконання завдання:

1. Композиційне розміщення зображення всієї групи та окремих предметів на площині аркуша;

2. Лінійно-конструктивне вирішення форми з урахуванням їх пропорцій, руху і просторового розташування;

3. Визначення загального тону; передача загальних великих тонових відносин, пропорційних натурі;

4. Моделювання об'ємної форми предметів, виявлення градацій світлотіні і їх тональна проробка з урахуванням повітряної перспективи;

5. Узагальнюючий етап роботи; виявлення головного і другорядного в тональній гармонії роботи; підпорядкування всіх частин зображення цілому.

Практичне заняття № 7

Тема 7. Об'ємно-просторове живописне зображення голови людини. Тематичний портрет. Закономірності розподілу світла і тіні, тону і тональних співвідношень.

Мета: передати такі властивості постановки, як пропорції, форму, тональну відмінність, загальний пластичний характер постановки. Ознайомити здобувачів із особливостями та властивостями стилізованої та абстрактної композиції. Композиційне розміщення зображення всієї групи та окремих предметів на площині аркуша.

Практичне завдання: визначення загального тону; передача великих тонових відносин, пропорційних натурі. Моделювання об'ємної форми предметів, виявлення градацій світлотіні і їх тональна проробка з урахуванням повітряної перспективи. Конструктивні та антропологічні особливості черепа. Пропорційні співвідношення.

Послідовність виконання завдання:

1. Композиційне розміщення зображення всієї групи та окремих предметів на площині аркуша;
2. Лінійно-конструктивне вирішення форми з урахуванням їх пропорцій, руху і просторового розташування;
3. Визначення загального тону; передача загальних великих тонових відносин, пропорційних натурі;
4. Моделювання об'ємної форми предметів, виявлення градацій світлотіні і їх тональна проробка з урахуванням повітряної перспективи;
5. Узагальнюючий етап роботи; виявлення головного і другорядного в тональній гармонії роботи; підпорядкування всіх частин зображення цілому.

Змістовий модуль III. Фігура людини. Закономірності розподілу світла і тіні, тону і тональних співвідношень.

Практичне заняття № 8

Тема 8. Виконання акварельних живописних етюдів фігури людини.

Статика. Динаміка. Контрапост. Тематичний живопис. Відтворення пропорційних співвідношень, анатомічних особливостей, об'єму, повітряної перспективи, простору.

Мета: передати такі властивості постановки, як пропорції, форму, тональну відмінність, загальний пластичний характер постановки. Ознайомити здобувачів із особливостями та властивостями стилізованої та абстрактної композиції. Композиційне розміщення зображення всієї групи та окремих предметів на площині аркуша.

Практичне завдання: визначення загального тону; передача великих тонових відносин, пропорційних натурі. Моделювання об'ємної форми предметів, виявлення градацій світлотіні і їх тональна проробка з урахуванням повітряної перспективи. Конструктивні та антропологічні особливості черепа. Пропорційні співвідношення.

Послідовність виконання завдання:

1. Композиційне розміщення зображення всієї групи та окремих предметів на площині аркуша;
2. Лінійно-конструктивне вирішення форми з урахуванням їх пропорцій, руху і просторового розташування;
3. Визначення загального тону; передача загальних великих тонових відносин, пропорційних натурі;
4. Моделювання об'ємної форми предметів, виявлення градацій світлотіні і їх тональна проробка з урахуванням повітряної перспективи;
5. Узагальнюючий етап роботи; виявлення головного і другорядного в тональній гармонії роботи; підпорядкування всіх частин зображення цілому.

Практичне заняття № 9

Тема 9. Об'ємно-просторове живописне зображення фігури людини.

Тематичний живопис. Закономірності розподілу світла і тіні, тону і тональних відношень.

Мета: передати такі властивості постановки, як пропорції, форму, тональну відмінність, загальний пластичний характер постановки. Ознайомити здобувачів із особливостями та властивостями стилізованої та абстрактної композиції. Композиційне розміщення зображення всієї групи та окремих предметів на площині аркуша.

Практичне завдання: визначення загального тону; передача великих тонових відносин, пропорційних натурі. Моделювання об'ємної форми предметів, виявлення градацій світлотіні і їх тональна проробка з урахуванням повітряної перспективи. Конструктивні та антропологічні особливості черепа. Пропорційні співвідношення.

Послідовність виконання завдання:

1. Композиційне розміщення зображення всієї групи та окремих предметів на площині аркуша;
2. Лінійно-конструктивне вирішення форми з урахуванням їх пропорцій, руху і просторового розташування;
3. Визначення загального тону; передача загальних великих тонових відносин, пропорційних натурі;
4. Моделювання об'ємної форми предметів, виявлення градацій світлотіні і їх тональна проробка з урахуванням повітряної перспективи;
5. Узагальнюючий етап роботи; виявлення головного і другорядного в тональній гармонії роботи; підпорядкування всіх частин зображення цілому.

6. Самостійна робота

Самостійна робота є основним засобом засвоєння студентами навчального матеріалу в поза-аудиторний час без участі викладача. Обсяг самостійної роботи визначається робочою програмою та робочим планом в межах встановленого обсягу годин із навчальної дисципліни, методичними вказівками викладача.

Самостійна робота студента забезпечується системою навчально-методичних засобів: конспектами лекцій викладача, підручниками, навчальними та методичними посібниками, монографічною літературою і періодикою, а також засобами самоконтролю (тестами, типовим пакетом контрольних завдань).

Навчальний матеріал, передбачений навчальним планом для засвоєння студентом в процесі самостійної роботи, виноситься на підсумковий контроль поряд з навчальними матеріалом, який опрацьовувався при проведенні навчальних занять.

Викладач проводить діагностику якості самостійної роботи студента на індивідуальних заняттях. Вони проводяться в поза-аудиторний час за окремим графіком, складеним кафедрою.

Самостійна робота студента проводиться за такими напрямками:

1. Підготовка до практичних (семінарських) занять:
 - вивчення лекційного матеріалу;
 - вивчення теми за підручниками і посібниками;
 - опрацювання рекомендованої монографічної літератури та періодики, передбаченої списком літератури;

➤ опрацювання завдань до практичних занять.

2. Опрацювання програмних питань, що не розглядаються на навчальних заняттях і виносяться на самостійне опрацювання.

3. Ведення конспекту.

4. Підготовка до написання модульних контрольних робіт.

5. Підготовка до екзамену.

№ п/п	Тематика
1.	Живописне зображення черепа з ракурсів.
2.	Об'ємно-просторове живописне зображення черепа
3.	Етюди гіпсової голови.
4.	Об'ємно-просторове живописне зображення гіпсової голови
5.	Короткотривалі етюди з натури. Чоловічий портрет, жіночий портрет.
6.	Автопортрет. Живописний тематичний портрет.
7.	Об'ємно-просторове живописне зображення голови людини.
8.	Виконання акварельних живописних етюдів фігури людини.
9.	Об'ємно-просторове живописне зображення фігури людини.

7. Тренінг та комплексне практичне індивідуальне завдання I семестр

Організація і проведення тренінгу:

Тема: Короткотривалі етюди з натури. Чоловічий портрет, жіночий портрет.

Порядок проведення:

1. Короткочасні акварельні етюди. Пропорційні співвідношення.
2. Етюди з натури (портрети друзів). Чоловічий портрет, жіночий портрет.

Варіанти КПЗ із дисципліни «Живопис»:

1. Шарж. Короткотривалі етюди з натури (портрети друзів). Живописний тематичний портрет. Моделювання деталей голови при передачі індивідуальних властивостей.
2. Емоції. Короткотривалі етюди з натури (портрети друзів). Живописний тематичний портрет. Значення мімічних м'язів у формуванні зовнішніх форм.
3. Тематичний портрет на тлі інтер'єру. Закономірності розподілу світла і тіні, тону і тональних відношень.

Мета: передати такі властивості, як пропорції, форму, тональну відмінність, загальний пластичний характер постановки. Ознайомити здобувачів із особливостями та властивостями стилізованої та абстрактної композиції. Композиційне розміщення зображення всієї групи та окремих предметів на площині аркуша.

Практичне завдання: визначення загального тону; передача великих тонових відносин, пропорційних натурі. Моделювання об'ємної форми предметів, виявлення градацій світлотіні і їх тональна проробка з урахуванням повітряної перспективи. Конструктивні та антропологічні особливості черепа. Пропорційні співвідношення.

Послідовність виконання завдання:

1. Композиційне розміщення зображення всієї групи та окремих предметів на площині аркуша;
2. Лінійно-конструктивне вирішення форми з урахуванням їх пропорцій, руху і просторового розташування;
3. Визначення загального тону; передача загальних великих тонових відносин, пропорційних натурі;
4. Моделювання об'ємної форми предметів, виявлення градацій світлотіні і їх тональна проробка з урахуванням повітряної перспективи;
5. Узагальнюючий етап роботи; виявлення головного і другорядного в тональній гармонії роботи; підпорядкування всіх частин зображення цілому.

8. Засоби оцінювання та методи демонстрування результатів навчання

Контроль та оцінювання теоретичних знань та практичних навичок студентів протягом навчального семестру відбувається за результатами усних відповідей на практичних заняттях, складанні підсумкового колоквиуму, а також у процесі контролю поточної самостійної роботи.

За характером логіки пізнання використовуються такі методи: аналітичний, синтетичний, аналітико-синтетичний, індуктивний, дедуктивний.

За рівнем самостійної розумової діяльності використовуються методи: проблемний, частково-пошуковий, дослідницький.

Політика оцінювання

Політика щодо дедлайнів і перескладання. Для виконання індивідуальних завдань і проведення контрольних заходів встановлюються конкретні терміни. Перескладання модулів відбувається з дозволу дирекції факультету за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).

Політика щодо академічної доброчесності. Використання друкованих і електронних джерел інформації під час контрольних заходів та екзаменів заборонено.

Політика щодо відвідування. Відвідування занять є обов'язковим компонентом оцінювання. За об'єктивних причин (наприклад, карантин, воєнний стан, хвороба, закордонне стажування) навчання може відбуватись в он-лайн формі за погодженням із керівником курсу з дозволу дирекції факультету.

9. Критерії, форми поточного та підсумкового контролю

У процесі вивчення дисципліни «Живопис» використовуються наступні методи оцінювання навчальної роботи студента за 100 бальною шкалою:

- поточне тестування та опитування;
- виконання ректорської контрольної роботи;
- підсумкове тестування по кожному медіастовому модулю;
- оцінювання виконання тренінгу та КППЗ;
- письмовий іспит;

Підсумковий бал за 100-бальною шкалою з дисципліни визначається як середньозважена величина залежно від питомої ваги кожної складової залікового кредиту.

I семестр

Заліковий модуль 1	Заліковий модуль 2 (РКР)	Заліковий модуль 3 (тренінг, КППЗ)	Екзамен	Разом
20 %	20 %	20 %	40%	100 %
1. Усне опитування під час занять. (4 теми по 5 балів = 20 балів)	1. Усне опитування під час занять (3 теми по 10 балів = 30 балів).	1. Написання та захист КППЗ = 80 балів. 2. Виконання завдань під час	1. Теоретичні питання (4 питання) – по 25 балів, макс. 100 балів	

2. Письмова робота = 80 балів.	2. Письмова робота = 70 балів.	тренінгу = 20 балів.		
--------------------------------	--------------------------------	----------------------	--	--

Шкала оцінювання

За шкалою університету	За національною шкалою	За шкалою ECTS
90-100	відмінно	A (відмінно)
85-89	добре	B (дуже добре)
75-84		C (добре)
65-74	задовільно	D (задовільно)
60-64		E (достатньо)
35-59	незадовільно	FX (незадовільно з можливістю повторного складання)
1-34		F (незадовільно з обов'язковим повторним курсом)

10. Інструменти, обладнання та програмне забезпечення, використання яких передбачає навчальна дисципліна

№ з/п	Найменування	Номер теми
1	Мультимедійний проектор	1-15
2	Проекційний екран	1-15
3	Наявність доступу до мережі Інтернет (за необхідності)	1-15
4	Ноутбук	1-15
5	Комунікаційне програмне забезпечення (Zoom) для проведення занять у режимі он-лайн (за необхідності)	1-15
6	Комунікаційна навчальна платформа (Moodle) для організації дистанційного навчання (за необхідності)	1-15

11. Рекомендовані джерела інформації

1. Баммес Г. Художественная пластическая анатомия человека. Дрезден, 1988.
2. Гілязова Н.М. Рисунок. Живопис.: навчальний посібник. Івано-Франківськ: Симфонія форте, 2020. 112с., іл.
3. Говдя П. Передвижники і Київська рисувальна школа // Мистецтво. 1962. № 1. Київ: Енциклопедичний довідник / за редакцією А. В. Кудрицького. Київ : Головна редакція Української Радянської Енциклопедії, 1981. 736 с., іл.
4. Даниленко В.. Дизайн. Харків: ХДАДМ, 2002. С.238.
5. Кале П. Карандаш: мистецтво володіння технікою: пер. з англ. Поппури, 2003.
6. Карпенко О.В. Рисунок голови і фігури людини : метод. реком. Київ : ДАКККіМ, 2007.
7. Кириченко М. А. Основи образотворчої грамоти : навч. посіб. для студ. худ.-графіч. фак-в / М. А. Кириченко, І. М. Кириченко. 2-е вид., перероб. і доп. Київ : Вища шк., 2002. 190 с.
8. Клименюк Т.М. Креслення, рисунок, композиция: навч. посібник для студ. ВНЗ. Львів: Видавництво львівської політехніки, 2012. 300 с.
9. Ковпаненко Н. Г. Київська Рисувальна школа [Архівовано 17 Серпня 2016 у Wayback Machine.] // Енциклопедія історії України : у 10 т. / редкол. В. А. Смолій (голова) та ін. ; Інститут історії України НАН України. Київ : Наукова думка, 2007. Т. 4 : Ка Ком. С. 230. 528 с. : іл. ISBN 978-966-00-0692-8.
10. Лисенко-Ткачук І. В. Використання художньої виразності лінійного рисунка у підготовці дизайнера. 01.12.2020. Київ. НАКККіМ. <http://elib.nakkkim.edu.ua/handle/123456789/3048>
11. Лисенко-Ткачук І. В. Ретроспекція розвитку лінійної графіки та її роль у дизайні середовища. *Культура і сучасність* : альманах. 2020. № 2. С. 164-169. Київ. НАКККіМ. <http://journals.uran.ua/kis/article/view/222401/222546>
12. Максименко А.. Педагогічні системи та навчальні методи в контексті основних мистецьких принципів (концепція синтезованої педагогічної системи). [Рукопис]. 2006. С.6.
13. Мурашко М. І. Спогади старого вчителя. Київ : Мистецтво, 1964.
14. Мурашко Н. И. Київська Рисувальна школа. 1875–1901. Спогади старого вчителя. Київ, 1907.
15. Турченко Ю. Київська рисувальна школа. Київ: Видавництво АН УРСР, 1956.

Електронні ресурси

1. <http://zavantag.com/docs/index-4416763.html>
2. <http://all-drawings.livejournal.com/tag/-6>
3. <http://www.naoma.edu.ua>
4. <http://maliunok.com/>
5. http://uroki-risovania.ru/risovanie_golovy.html
6. <http://artstudying.com/programmy/54-programmarisunok>
7. <http://web2risynok.blogspot.com/>